

Ověření odbornosti osoby žádající o oprávnění k distribuci penzijních produktů

Předpis • **Zákon č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPS“)**

Ustanovení • **§ 74 ve spojení s § 84 a § 82 ZDPS**

Otázka **Jakým způsobem dokládá žadatel o oprávnění k distribuci penzijních produktů svou odbornost?**

Odpověď Podle § 82 odst. 2 ZDPS Česká národní banka vyhoví žádosti o registraci nebo povolení činnosti v oblasti distribuce penzijních produktů, pokud je žadatel osobou uvedenou v § 74 odst. 1 písm. a) a b) a pokud splní podmínky stanovené tímto zákonem, tedy zejména prokáže splnění podmínky odborné způsobilosti podle § 84 odst. 2 a 3 ZDPS.

Odbornou způsobilostí se podle § 84 odst. 1 ZDPS rozumí všeobecné a odborné znalosti a dovednosti nezbytné pro výkon činnosti, a to zejména znalosti v rozsahu odborného minima, znalosti penzijních produktů, schopnost řádně tyto produkty účastníkovi vysvětlit, provést analýzu penzijních produktů a nabídnout účastníkovi produkt, který nejlépe vyhovuje jeho potřebám. Všeobecná způsobilost se podle § 84 odst. 2 a 3 prokazuje vysvědčením o maturitní zkoušce nebo dokladem o dosažení vyššího vzdělání, odborná způsobilost se prokazuje osvědčením o absolvování odborné zkoušky u akreditované osoby (povinně od 1. 6. 2013 - § 201 písm. c) ZDPS).

Pro právnické osoby však není tento postup přímo aplikovatelný, neboť právnická osoba sama ze své právní podstaty nemůže být nositelem všeobecných a odborných znalostí a ZDPS náhradní způsob prokázání těchto předpokladů (na rozdíl např. od investičních zprostředkovatelů v § 30 zákona o podnikání na kapitálovém trhu) nestanoví. Ze ZDPS vyplývá, že v řízení o registraci či povolení je třeba odbornost přezkoumat, přičemž zákon nevyžaduje přezkoumání odbornosti všech jednotlivých zaměstnanců či vázaných zástupců žadatele. Protože však u právnické osoby nositelem odbornosti jsou (resp. musí být) její pracovníci (vedoucí osoby, jiní vedoucí zaměstnanci a další zaměstnanci, kteří se přímo podílejí na činnostech distribuce penzijních produktů) a protože záruky ověření a řádného uplatňování jejich odbornosti spočívají podle ZDPS na žadateli, Česká národní banka bude v řízení o žádostech podle § 82 vyžadovat prokázání požadavku odborné způsobilosti následujícím způsobem:

A. žadatel – právnická osoba k žádosti doloží:

- a) za vedoucí osobu organizačního útvaru, příp. vedoucí osoby organizačních útvarů¹ žadatele, které budou zabezpečovat činnosti spojené s distribucí účastnických fondů,
1. jméno a název funkce dotyčné vedoucí osoby a popis jejího zařazení v organizačním uspořádání.
 2. vysvědčení o maturitní zkoušce nebo doklad o dosažení vyššího vzdělání a
 3. osvědčení o absolvování odborné zkoušky u akreditované osoby (§ 87 ZDPS).

V přechodném období do 1. 6. 2013 lze namísto osvědčení o absolvování odborné zkoušky akceptovat:

¹ Jedná se o vedoucí osobu, popř. osoby, které podle organizační struktury a v souladu s řídicím a kontrolním systémem žadatele přímo řídí a kontrolují jim podřízené osoby (zaměstnance, popř. vázané zástupce), které přímo distribuci penzijních produktů provádí. Žadatel si může v rámci stanovení pravomocí a odpovědností za distribuci penzijních produktů také vnitřním předpisem určit jednu, popř. více vedoucích osob organizačního útvaru, které budou odpovědné za řízení a kontrolu distribuce penzijních produktů v rámci celé organizace žadatele.

- i. potvrzení vydané penzijní společností² o tom, že ověřila odbornou způsobilost výše uvedené vedoucí osoby, která bude distribuovat doplňkové penzijní spoření (§ 53 ZDPS), nebo
- ii. jiný doklad o ověření odborné způsobilosti společně s potvrzením penzijní společnosti, jejíž produkty budou distribuovány, o tom, že je s tímto způsobem ověření odborné způsobilosti ve smyslu § 53 a § 75 odst. 8 ZDPS srozuměna a že odpovídá požadavkům ZDPS. Jiným dokladem může být např. potvrzení o absolvování odborného kurzu organizovaného jinou osobou, než je penzijní společnost, zakončeného testem, který ověří odborné znalosti a dovednosti v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 215/2012 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci některých produktů na finančním trhu.

b) za ostatní osoby³ přímo se podílející na výše uvedené činnosti, prohlášení žadatele, že splnily, resp. budou v době výkonu zprostředkovatelské činnosti plnit, podmínky odbornosti a k tomu přijal vnitřně závazné postupy.

V prohlášení žadatel uvede, že ke dni podání žádosti splňuje podmínky odborné způsobilosti podle ZDPS a že přijal vnitřně závazné postupy, podle kterých bude zabezpečovat, aby činnosti spojené s distribucí penzijních produktů byly vykonávány pouze osobami, které splní podmínky odborné způsobilosti podle ZDPS před zahájením činnosti podle § 74 odst. 1 každou takovou osobou.

Takovým zabezpečením je zejména nastavení objektivní kontroly splnění požadavků před zapojením uvedených osob do činnosti pro žadatele. Odpovídající vnitřní předpis by proto měl obsahovat

- vymezení pozic, které se mohou přímo podílet na zprostředkování
- okamžik provádění kontroly (vždy před zahájením činnosti), konkrétní osobu, příp. osoby odpovědné za provedení kontroly a doklady, na základě kterých kontrolu provádí (v rozlišení před a po 1. 6. 2013)
- způsob archivace dokladů o provedení kontroly.

O uvedených skutečnostech žadatel uchovává příslušné doklady (zejména vnitřně závazné postupy, kopie vysvědčení o maturitní zkoušce a osvědčení o absolvování odborné zkoušky, popř. jiný obdobný dokument), které budou k dispozici v případě provedení kontroly ze strany ČNB.

Vzor prohlášení je dostupný na internetových stránkách ČNB.

B. žadatel – fyzická osoba k žádosti doloží:

1. vysvědčení o maturitní zkoušce nebo doklad o dosažení vyššího vzdělání k prokázání všeobecných znalostí a
2. osvědčení o absolvování odborné zkoušky k prokázání odborné znalosti a dovednosti.

Pravidlo pro přechodné období u bodu A. a) 3. se vztahuje i na fyzické osoby.

Význam Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i odpovědi pro její bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup

² Resp. osobou, které bylo pravomocně uděleno povolení k činnosti penzijní společnosti.

³ Jedná se vždy o osoby, které se přímo podílejí na distribuci penzijních produktů formou přímého výkonu zprostředkovatelské činnosti a dále osoby, které se na této činnosti přímo podílejí formou bezprostředního řízení a kontroly, pokud tyto osoby již nejsou uvedeny v bodě A.a).

adresáty v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem považovat v mezích odpovědi a jejích východisek za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplyne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.

Kontaktní osoba: Jarmila Štroblová, jarmila.stroblova@cnb.cz
Datum: 19. 11. 2012